

Förslag

Riktlinjer för förskrivning av hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning 2021

(till Regionstyrelsen Region Norrbotten och motsvarande hos länets kommuner)

[Riktlinjer för förskrivning av hjälpmedel](#) är gemensamma för Region Norrbotten och Norrbottens kommuner.

[Riktlinjerna](#) grundas på den för länets kommuner och Region Norrbotten gemensamma [hjälpmedelspolicyn](#). Riktlinjerna revideras årligen.

- Upphandling av hjälpmedelsprodukter grundas på dessa riktlinjer för förskrivning som är beslutade av politiken.
- Tydliga riktlinjer för förskrivare är viktiga i den individuella behovsbedömningen, för att förskrivare ska kunna ta ställning till om ett hjälpmedel kan förskrivas eller inte.
- Vid utskrivning från sjukhus ingår samverkan mellan regionens förskrivare och kommunernas förskrivare. [Rutin](#) för detta är framtagen.

Gränsdragning länets kommuner – Region Norrbotten

Vårdgivarnas ansvar för förskrivning av hjälpmedel för personer 18 år och äldre är beskrivet i [Gränsdragning enligt avtal 2013](#).

Region Norrbottens ansvar

Hälso- och sjukvården i Region Norrbotten har ansvaret för hjälpmedel som förskrivas från specialistenheter (t.ex. andning, hörsel, ortopedteknik, syn), hjälpmedel till barn och ungdomar under 18 år samt förskrivning från sjukhusens vårdenheter som inte är primärvårdens ansvar t.ex. psykiatri och logopedi, övriga hjälpmedel där läkare är förskrivare och hjälpmedel till asylsökande.

Årlig översyn

Översyn av riktlinjerna för förskrivning av hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning görs årligen med den gemensamma värdegrunden och hjälpmedelspolicyn som underlag för eventuella förslag till förändringar.

Förslagen till förändringar av de riktlinjer som är gemensamma för vårdgivarna i Norrbotten tas fram av representanter från Norrbottens kommuner och Region Norrbotten i samråd med Länshjälpmedelsgruppen. Förslag till förändringar av riktlinjer som riktar sig till enbart regionens förskrivare ingår i hjälpmedelskonsulentverksamhetens uppdrag.

Enligt strategin för patient och brukarmedverkan i Norrbottens län sker samverkan med intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättningar och pensionärsorganisationerna i arbetet med förslag till riktlinjeförändringar. Medverkan har skett vid fyra möten under året. De synpunkter som organisationerna lämnar gällande riktlinjerna ska tydligt framgå i den fortsatta beredningen.

Intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättningar och pensionärsorganisationernas synpunkter:

Intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättningar och pensionärsorganisationerna har vid årets tre möten informerats om förslagen. De har inget att invända mot förslagen.

Översikt förslag 2021

Förslag inför 2021 innehåller förtydliganden och förändringar av förskrivningsrätt. Motivering till förtydliganden och förändrad förskrivningsrätt, se respektive ISO-kod.

Förtydliganden är viktiga för att förskrivaren ska kunna göra en individuell behovsbedömning i samverkan med patienten. Tydliga riktlinjer är också viktigt så att ändamålsenliga produkter upphandlas.

Förändring av förskrivningsrätt (vilken yrkeskategori som kan förskriva och vilka kriterier för förskrivning som gäller) föreslås av olika anledningar bl.a. för ökad patientsäkerhet.

Ändringar/Förtydligande per ISO-kod

ISO-kod	Norrbottens kommuner	Region Norrbotten	Ändring	Förtydligande Ingen ändring
Generella riktlinjer	X	X		X
04 03 06 Inhalatorer		X	X	
04 27 06 Stimulatorer för smärtlindring	X	X	X	
04 27 15 Ljudstimulatorer		X		X
04 27 18 Hjälpmedel för stimulering..	X	X	X	X
06 03 Spinala ortoser..		X	X	
06 12 19 Helkroppsortoser		X		X
09 12 21 Toalettstolar med inbyggd lyftanordning..	X	X		X
12 18 06 Tre- och fyrhjuliga cyklar med fotpedaler		X	X	X
12 18 09 Handdrivna tre- och fyrhjuliga cyklar		X	X	X
12 18 15 Tandemcyklar och tre- eller fyrhjuliga		X	X	X
12 18 21 Cykelanpassningar		X		X
12 31 18 Bärstolar, bärselar och bärkorgar		X	X	
18 03 06 Läsbord ...		X		X

18 09 03 Stolar	X	X		X
22 06 06 Kroppsburna hörapparater		X		X
22 06 12 I-örat-hörapparat		X	X	X
22 06 15 Bakom-örat- apparater		X	X	X
22 06 18 Taktila hörhjälpmedel		X		X
22 06 21 Hörapparat som....		X	X	X
22 18 03 Utrustning för att spela in...	X	X		X
22 18 24 Radiosändningssystem		X		X
22 21 03 Bokstavs- och symbolsatser..	X	X		X
22 21 06 Kommunikationsförstärkare		X	X	
22 24 03 Telefoner för fasta nät		X		X
22 24 09 Enheter och ...		X		X
22 24 24 Programvara för...		X		X
22 24 30 Porttelefoner		X		X
22 27 04 Signalenheter		X	X	
22 27 16 Hjälpmiddel för minnesstöd	X	X	X	
22 27 18 Personliga nödlarm		X		X
22 36 18 Programvara för inmatning	X	X		X
22 39 12 Särskilda programvaror för presentation	X	X		X

~~Genomstruken text~~ = Förslaget är att stryka den texten

Understruken text = Förslag till ny text

Generella riktlinjer:

Förbrukningsmaterial

~~Vid förskrivning ska patienten alltid erhålla ett komplett hjälpmedel.~~

~~Därefter svarar personen själv för inköp av förbrukningsmaterial.~~

Motivering: Texten stryks. Beställningsunderlag m.fl. dokument anger vad som ingår i ett komplett hjälpmedel och vad som är eget ansvar för patienten.

04 03 06 Inhalatorer

Apparater som hjälper en person att inandas eller fördela medicin i form av ånga, gas, aerosol eller fint pulver. Här ingår t.ex. jetdispensers, automatiska inhalatorer, tryckrespiratorer, ultraljudsnebulisatorer, filter samt nebulisatorer med doseringsaerosoler.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Läkare i lung-, invärtes-, rehabiliterings- eller barnmedicin, Läkare i allmänmedicin med erfarenhet av andningsbehandling, Läkare i ÖNH-sjukdomar med erfarenhet av andningsbehandling.

Kriterier för förskrivning

Förskrivning av inhalator ska göras av läkare med god kännedom och erfarenhet av inhalationsbehandling. Förskrivning görs efter noggrann undersökning, diagnostisering och provbehandling med dokumenterat positivt resultat. Endast i undantagsfall ska mer än en inhalator förskrivas till samma patient.

Behandling med inhalationsaerosol och spacer provas i första hand innan förskrivning av inhalator.

Inhalator har samma funktion som nebulisator.

Motivering: Tillägg med förskrivningsrätt för läkare inom rehabiliteringsmedicin.

04 27 06 Stimulatorer för smärtlindring

Utrustning som ändrar nervernas känslighet och därmed reducerar känslan av fysisk smärta

Egenavgift

Landstinget: De patienter som har ett långvarigt behov (längre än tre månader) ska erlägga en egenavgift på 1 000 kr efter tre månaders lån eller återlämna TENS-apparaten. De patienter som har ett kortvarigt behov av TENS får låna apparaten kostnadsfritt under högst tre månader.

Stimulator för smärtlindring förskrivs som hjälpmedel med en egen avgift från och med 2005. Egenavgiften är från och med 1 juli 2009 1000 kr/st. Egenavgiften gäller alla patienter.

Kommunerna: Se respektive kommuns regelverk för avgifter

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser TENS för personer med svår b280 smärtförmimmelse* d.v.s. smärta i en eller flera kroppsdelar. Läkare eller sjukgymnast/fysioterapeut med grundutbildning i TENS-behandling. Med grundutbildning avses förutom produktkunskap även ellära, smärtfysiologi och grundläggande behandlingsindikationer med elektrodplacering.

Kriterier för förskrivning

TENS kan förskrivas för patient med svår smärtförmimmelse* vid långvariga eller akuta smärttillstånd. TENS används som komplement eller som alternativ till annan smärtstillande behandling. För att kunna använda TENS ska patienten själv eller annan person i omgivningen klara av att hantera apparaten.

Tens kan endast förskrivas under en aktiv behandlingsperiod, maximalt tre månader.

~~Efter 3 månaders TENS behandling försäkras sig förskrivaren om att stimulatoren har avsedd effekt innan eventuell långtidsförskrivning sker. Uppföljning ska visa på hög användningsgrad och att användningen ger avsedd effekt.~~

TENS som används som smärtlindringsmetod vid förlossning ingår inte i dessa riktlinjer.

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand

Eget ansvar

Behov av TENS- apparat längre tid än tre månader är eget ansvar.

Elektrodpaste, elektroder, rullhäfta och batterier bekostas av personen vid nyanskaffning av dessa förbrukningsmaterial.

För personer som inte har svår smärtförmimmelse* är TENS eget ansvar.

Motivering:

Det är inte motiverat att förskriva TENS som en hälso- och sjukvårdsåtgärd för längre tid än tre månader när TENS-apparat finns att köpa i den öppna handeln till lägre kostnad än nuvarande egenavgift. Patienter som förväntas ha nytta av TENS kommer att ha möjlighet att prova och få rekommendation från hälso- och sjukvården.

Med detta förslag är det inte längre aktuellt att ta ut egenavgiften 1000 kr efter tre månaders lån.

04 27 15 Ljudstimulatorer

Hjälpmedel för att maskera ljud som produceras inne i örat eller av externa källor. Här ingår t.ex., tinnitusmaskerare.

Hörhjälpmedel, se 22 06

Egenavgift

Egenavgift Ljudstimulatorer (tinnitusmaskerare) förskrivs som hjälpmedel med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2011. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 18 år.

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser ~~tinnitusmaskerare~~ Ljudstimulator som ingår i hörapparater.

Audionom

Kriterier för förskrivning

~~Tinnitusmaskerare~~ Ljudstimulator kan förskrivas när till en patient som är i behov av stöd för b2400 öronsus eller tinnitus*. ~~Tinnitusmaskerare kan förskrivas till patienter med tinnitus grad 3.~~

Eget ansvar

Applikationer till mobiltelefon och surfplatta är eget ansvar.

Motivering: Förtydligande, ingen ändring.
--

~~04 27 18 Hjälpmedel för stimulering av sinnen och känslighet~~

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Tyngdtäcke och sele till gunga: Arbetsterapeut

Tyngdtäcke: Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering och psykiatri

Kriterier för förskrivning

~~Tyngdtäcke:~~ Kan förskrivas till patient med kognitiv funktionsnedsättning och med svåra* problem av

1. b134 sömnfunktion* ex. sömnmängd, insomningstid, sömnuppehåll, sömnkvalitet och funktioner som omfattar sömncykeln såsom sömnlöshet, och/eller

2. b147 psykomotoriska funktioner* ex. motorisk oro och/eller

3. b152 emotionella funktioner* ex. ångest.

Vid behov av tyngdtäcke bör hjälpmedelskonsulent konsulteras.

Patient/närstående/personal ska föra natt/dagbok före och under utprovningsperioden.

~~Förskrivning kan endast ske efter genomförd utprovning och utvärdering.~~

~~Utvärderingen ska visa på hög användningsgrad och att användningen ger avsedd effekt.~~

~~Utvärdering görs av förskrivare med förskrivningsrätt av tyngdtäcke.~~

~~**Sele till gunga:** Kan förskrivas till barn som inte klarar att sitta i vanlig gunga.~~

~~**Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013:** Hälsocentral i första hand~~

Motivering:

Ledningsgrupp inom regionen förordar att Medicintekniska produktrådets rekommendation följs.

MTP-rådets rekommendation till regionerna är:

- att avstå från att förskriva s.k. tyngdtäcken inom den offentligt finansierade hälso-och sjukvården.
- att endast finansiera användning av tyngdtäcken inom ramen för vetenskapliga studier.
- att för pågående användning/förskrivning hitta former för att fasa ut användningen av tyngdtäcken som offentligt finansierad behandlingsåtgärd.

[Medicintekniska produktrådets rekommendation om tyngdtäcken vid sömnbesvär/sömnproblem](#)

Motivering till att stryka möjligheten att förskriva sele till gunga:

Det finns inte behov av att förskriva produkten.

06 03 Spinala ortoser och huvudortoser

Ortoser som är utformade för att ändra de strukturella och funktionella egenskaperna hos ryggradens och huvudets neuromuskuloskeletala system. Hjälpmidlet kan vara individuellt tillverkat för att uppfylla den enskilda användarens behov eller prefabricerat för att motsvara en särskild uppsättning funktionella krav. De prefabricerade hjälpmidlen kan vara justerbara för att kunna anpassas till en enskild användare eller de kan vara färdiga för omedelbart bruk så att justering inte är möjlig eller så att ingen justering behövs för någon användare.

Egenavgift

Region Norrbotten: Ortoser som förskrivas som hjälpmedel är belagda med egenavgift. Maximal avgift per år är 750 kr se Avgiftshandboken. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år.

Norrbottens kommuner: Se respektive kommuns regelverk för avgifter

Förskrivningsrätt

Ortopedingenjör/ortopedtekniker efter remiss från behandlande läkare.

Mjuka ryggortoser: sjukgymnast/fysioterapeut

Formgjuten sits: Sitteamets hjälpmedelskonsulenter (leg. arbetsterapeut och leg fysioterapeut)

Kriterier för förskrivning

Spinala ortoser kan förskrivas vid kronisk sjukdom och varaktigt behov av ortos. Max två st/år kan förskrivas. Mjuka ryggortoser kan endast förskrivas som en del i en behandlingsplan. Patienter med diffusa symtom som t.ex. rygginsufficiens eller lumbago chronica, bör i första hand remitteras till sjukgymnast/fysioterapeut.

Formgjuten sits

Innan förskrivning av formgjuten sits ska en bedömning vara gjord av Region Norrbottens sitteam.

- Formgjuten sits kan förskrivas till patient med svår funktionsnedsättning* med sittproblematik och behov av ett individanpassat sittande.
- Förskrivning av formgjuten sits kan göras när andra hjälpmedel inte kan tillgodose behovet av sittande i rullstol, arbetsstol eller hygienstol.
- Översyn av behovet i kombination med förskrivna hjälpmedel ska göras.
- Formgjuten sits kan förskrivas för behov i olika aktiviteter t.ex. förflyttning och hygien.

Gränsdragning kommun - landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand

Eget ansvar

Ortoser vid tillfälliga besvär, vissa enklare ortoser t.ex mjuka halskragar är eget ansvar. Ortoser som endast syftar till att möjliggöra/underlätta fritids-, motionsaktiviteter och idrott är eget ansvar.

Motivering: Förslaget innebär att förskrivningsrätten för formgjutna sitsar ändras till sitteamets hjälpmedelskonsulenter inom hälso- och sjukvården dvs. den befattning som är rådgivare till samtliga förskrivare i Norrbotten och som utreder om patientens behov kan tillgodoses med enklare lösningar. Förskrivningsrätt och kostnadsansvar flyttas från Länssjukvårdens verksamhet Länsklinik ortopedi till Länsenheten Särskilt stöd. Budgetjustering på respektive enhet kommer att ske med tidigare förskrivningar som underlag.

Bakgrund till förslaget:

Det finns inte kompetens att prova ut och tillverka formgjuten sits i Norrbotten. Därför sker utprovning och tillverkning av formgjuten sits som ett tjänsteköp av extern leverantör, ett privat företag med ortopedingenjör som har erfarenhet och kunskap att tillverka formgjutna sitsar. Formgjuten sits är en specialanpassning avsedd för en individs unika behov. Förslaget grundas på att nuvarande förskrivande verksamhet inom Region Norrbotten bedömer att en formgjuten sits inte ska klassas som en spinal

ortos. De flesta regioner i landet betraktar formgjuten sits som en sittanpassning och utförs av extern leverantör.

I Norrbotten är det för närvarande ca 25 vuxna personer som behöver ha en formgjuten sits för att kunna sitta. I snitt får fem personer ny sits varje år. Den formgjutna sitsen monteras på ett rullstolsunderrede eller hygienstolsunderrede.

Nya utprovningar och justeringar utförs idag av extern leverantör i Ortopedtekniks lokaler på Sunderby sjukhus.

Justeringar som är möjliga att göra på tidigare utprovad formgjuten sits utförs idag av ortopedingenjör inom Region Norrbotten.

Konsekvenser av förslaget

Ortopedteknik vid Sunderby sjukhus, Länsklinik Ortopedi

Ortopedteknik kommer att utföra akuta justeringar på formgjutna sitsar efter remiss från Sitteamet. De har inte längre förskrivare- och kostnadsansvar, utan kommer att debitera Länsenheten Särskilt stöd för de akuta justeringarna.

Sitteamet, Länsenheten Särskilt stöd

Hjälpmiddelskonsulenter i Sitteamet träffar patienten vid flera tillfällen för rådgivning till förskrivare i kommunerna kring enklare lösningar gällande patientens sittproblem. Hjälpmiddelskonsulenter i Sitteamet har kompetens kring patientens sittproblem när det blir aktuellt att förskriva formgjuten sits, dvs. när det inte finns annat alternativ.

Hjälpmiddelskonsulenter i Sitteamet får i och med förslaget dubbla roller; rådgivande till förskrivare, men också förskrivare- och kostnadsansvar för formgjutna sitsar inklusive justeringar.

Viss utrustning kommer att behöva köpas in. Sitteamet kommer att få högre kostnader för förskrivning av formgjutna sitsar jämfört med Ortopedteknik då de inte har kompetens och utrustning att göra nödvändiga justeringar. Akuta justeringar köps av Ortopedteknik och planerade av extern leverantör.

Förslaget föreslås under förutsättning att hjälpmiddelskonsulent Sitteamet efter omställningen arbetar inom hälso- och sjukvårdsenhet dvs. kan utföra vårdinsatsen förskrivning av hjälpmedel.

Byte av ISO-kod för formgjutna sitsar kommer att övervägas om förskrivningsrätten ändras.

06 12 19 Helkroppsortoser

Ortoser som omfattar länd- och korsryggen, höften, knäleden, fotleden och foten, med eller bröstkorgen inbegripna

Egenavgift

Region Norrbotten: Ortoser som förskrivas som hjälpmedel är belagda med egenavgift. Maximal avgift per år är 750 kr se Avgiftshandboken. Ingen egenavgift tas ut av barn och ungdomar under 20 år.

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser ståskal.

Ortopedingenjör/ortopedtekniker efter remiss från behandlande läkare.

Kriterier för förskrivning

Ståskal kan förskrivas till patient med svår funktionsnedsättning*, med behov av ytterligare stöd än vad som kan ges i ett ståstöd, för att d4154 Att bibehålla stående ställning*.

Ståstöd utan ståskal är det alternativ som ska väljas i första hand. Detta ska vara utrett av fysioterapeut.

Motivering: Ingen ändring. Riktlinjer har saknats.

09 12 21 Toalettstolar med inbyggd lyftanordning som gör det lättare att resa sig upp och sätta sig ned

Toalettstolar som har en inbyggd lyftanordning som hjälper en person att sätta sig ned på eller resa sig upp från toaletten.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Särskild förskrivning

Ja

Förskrivningsrätt

Arbets terapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Kriterier för förskrivning

Fristående toaletsits med inbyggd lyftanordning kan förskrivas till patient för att självständigt möjliggöra d4103 att sitta* i syfte d530 att sköta toalettbehov*.

Patienten ska själv kunna hantera hjälpmedlet. Hjälpmedelskonsulent kontaktas för konsultation.

Fristående toaletsits med inbyggd lyftanordning kan inte förskrivas om patienten har behov av bidétoalett med tvätt och torkfunktion.

Gränsdragning kommun - landsting avtal 2013: Hembesök krävs

Förslag:

Förtydligande.

Förslaget är att produktundergruppen endast är förskrivningsbar när det inte behövs bostadsanpassningsåtgärd bidétoalett med tvätt- och torkfunktion.

Motivering:

Förtydligande gränsdragning mot bostadsanpassning.

09 12 21 Toalettstolar med inbyggd lyftanordning är lågfrekvent, hjälpmedlet medför stora säkerhetsrisker vid användandet och det är en hög kostnad för inköp av hjälpmedlet.

Det finns endast ett fåtal (4 st.) förskrivna som är utlånade till patient i Norrbotten.

12 18 06 Tre- och fyrhjuliga cyklar med fotpedaler

Fotpedaldrivna cyklar för en person, med tre eller fler hjul

Egenavgift

Cykel i barnstorlek förskrivs utan egenavgift.

Cykel i vuxenstorlek kan förskrivas till barn/ungdom t.o.m. 17 år, då uttas en egenavgift på 3 000 kr. Patienten kan låna cykel från landstinget t.o.m. 17 års ålder, därefter kan cykeln köpas till restvärdet eller återlämnas. Personen äger då cykeln och ansvarar själv för all service och reparationer.

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser cyklar till barn/ungdomar t.o.m. 17 år.

Arbetsterapeut och Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering

Kriterier för förskrivning

Förskrivningsrätten avser cyklar i landstingets sortiment. Endast en cykel kan förskrivas. Ny förskrivning kan ske tidigast efter fem år. Byte av cykel kan ske tidigare om funktionsnedsättningen kräver det och görs då efter ny bedömning.

Vid förskrivning av cykel ska enklaste alternativet provas först. Stödhjul till egen cykel ska alltid provas innan trehjulig cykel kan bli aktuell. Cykel kan endast förskrivas för lek och/eller träning samt för att förflytta sig.

Barnet/ungdomen ska kunna d4153 bibehålla sittande ställning* på en sadel med eller utan bålstöd och d435 flytta föremål med hjälp av benen* d.v.s. trampa på cykelpedaler.

Barnet/ungdomen ska vara motiverat att leka/träna eller förflytta sig med cykel. Vid förskrivning med målsättning förflyttning ska behovet vara regelbundet och ge hjälp till självständig förflyttning.

Vid förskrivning med målsättning lek/träning ska möjlighet till kontinuerlig användning finnas.

Målsman ansvarar för att barn/ungdom cyklar i lämplig miljö.

Cykel kan inte förskrivas säsongvis om avsikten är att låna cykeln igen nästa säsong.

Eget ansvar

Vinterförvaring av cykel är eget ansvar.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser cyklar till barn/ungdomar t.o.m. 17 år.

Förskrivningsrätten avser cyklar i Region Norrbottens sortiment.

Arbetsterapeut och Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering.

Kriterier för förskrivning

Endast en cykel kan förskrivas.

Vid förskrivning av cykel ska enklaste alternativet provas först.

Bedömning om stödhjul till egen cykel är ett alternativ ska alltid göras innan trehjulig cykel provas.

Har fungerande tilläggsutrustning förskrivits till egen inköpt cykel kan inte trehjulig cykel förskrivas.

Cykel kan förskrivas för lek och/eller träning samt för att förflytta sig.

Barnet/ungdomen ska kunna d4153 bibehålla sittande ställning* på en sadel med eller utan bålstöd och d435 flytta föremål med hjälp av benen* d.v.s. trampa på cykelpedaler.

Barnet/ungdomen ska vara motiverat att leka/träna och förflytta sig med cykel. Vid förskrivning med målsättning lek/träning ska möjlighet till kontinuerlig användning finnas. Vid förskrivning med målsättning förflyttning ska behovet vara frekvent och regelbundet och ge hjälp till självständig förflyttning.

Byte av cykel kan ske om funktionsnedsättningen kräver det och görs då efter ny bedömning.

Målsman ansvarar för att barn/ungdom cyklar i lämplig miljö.

Cykel kan inte förskrivas säsongsvis.

Eget ansvar

Förvaring av cykel samt cykellås är eget ansvar.

Motivering : Se 12 18 21

12 18 09 Handdrivna tre- och fyrehjuliga cyklar

Handdrivna cyklar med tre eller fyra hjul

Egenavgift

Cykel i barnstorlek förskrivas utan egenavgift.

Cykel i vuxenstorlek kan förskrivas till barn/ungdom t.o.m. 17 år, då uttas en egenavgift på 3 000 kr. Patienten kan låna cykel från landstinget t.o.m. 17 års ålder, därefter kan cykeln köpas till restvärdet eller återlämnas. Personen äger då cykeln och ansvarar själv för all service och reparationer.

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser cyklar till barn/ungdomar t.o.m. 17 år.

Arbets terapeut och Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering

Kriterier för förskrivning

Handdriven cykel kan endast förskrivas för lek/träning eller för att förflytta sig. Barnet/ungdomen ska kunna d4153 bibehålla sittande ställning* på en sits med eller utan bålstöd och förflytta sig med hjälp av armarna.

Barnet/ungdomen ska vara motiverat att leka/träna eller förflytta sig med handdriven cykel. Vid förskrivning med målsättning förflyttning ska behovet vara regelbundet och ge hjälp till självständig förflyttning.

Vid förskrivning med målsättning lek/träning ska möjlighet till kontinuerlig användning finnas.

Målsman ansvarar för att barn/ungdom cyklar i lämplig miljö.

Cykel kan inte förskrivas säsongvis om avsikten är att låna cykeln igen nästa säsong.

Eget ansvar

Vinterförvaring av cykel är eget ansvar.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser cyklar till barn/ungdomar t.o.m. 17 år.

Förskrivningsrätten avser cyklar i Region Norrbottens sortiment.

Arbets terapeut och Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering

Kriterier för förskrivning

Endast en cykel kan förskrivas.

Handdriven cykel kan förskrivas för lek/träning samt för att förflytta sig.

Barnet/ungdomen ska kunna d4153 bibehålla sittande ställning* på en sits med eller utan bålstöd och förflytta sig med hjälp av armarna.

Barnet/ungdomen ska vara motiverat att leka/träna och förflytta sig med handdriven cykel. Vid förskrivning med målsättning lek/träning ska möjlighet till kontinuerlig användning finnas.

Vid förskrivning med målsättning förflyttning ska behovet vara frekvent och regelbundet och ge hjälp till självständig förflyttning.

Byte av cykel kan ske om funktionsnedsättningen kräver det och görs då efter ny bedömning.

Målsman ansvarar för att barn/ungdom cyklar i lämplig miljö.

Cykel kan inte förskrivas säsongvis.

Eget ansvar

Förvaring av cykel samt cykellås är eget ansvar.

Motivering: Se 12 18 21

12 18 15 Tandemcyklar och tre- eller fyrhjuliga cyklar för två eller fler personer

Pedaldrivna hjälpmedel med två eller flera sadlar som möjliggör för flera personer att åka med.

Egenavgift

Parecykel/tandemcykel kan förskrivas till barn/ungdom t.o.m. 17 år, då uttas en egenavgift på 3 000 kr. Patienten kan låna cykel från landstinget t.o.m. 17 års ålder, därefter kan cykeln köpas till restvärdet eller återlämnas. Personen äger då cykeln och ansvarar själv för all service och reparationer.

Särskild förskrivning

Ja

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser cyklar till barn/ungdomar t.o.m. 17 år.

Arbetssterapeut och Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering

Synpedagog har förskrivningsrätt av tandemcykel till patient med nedsatt b210 synfunktion* och/eller b1561 visuell perception*. Kriterier för förskrivning Har brukaren trehjulig cykel som personligt hjälpmedel, kan inte tandem eller parecykel förskrivas (eller omvänt). Dubbelförskrivning medges inte.

Cykel kan inte förskrivas säsongvis om avsikten är att låna cykeln igen nästa säsong.

Eget ansvar

Vinterförvaring av cykel är eget ansvar.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Särskild förskrivning

Ja

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser cyklar till barn/ungdomar t.o.m. 17 år.

Förskrivningsrätten avser cyklar i Region Norrbottens sortiment.

Arbetssterapeut och Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering

Synpedagog har förskrivningsrätt av tandemcykel till patient med nedsatt b210 synfunktion* och/eller b1561 visuell perception*.

Kriterier för förskrivning

Endast en cykel kan förskrivas. Har patienten fått trehjulig cykel förskriven kan inte tandem- eller parcykel förskrivas (eller omvänt).

Barnet/ungdomen ska kunna d4153 bibehålla sittande ställning* på en sits med eller utan bålstöd och d435 flytta föremål med hjälp av benen* d.v.s. trampa på cykelpedaler.

Barnet/ungdomen ska vara motiverat att förflytta sig med cykel. Möjlighet till kontinuerlig användning ska finnas.

Byte av cykel kan ske om funktionsnedsättningen kräver det och görs då efter ny bedömning.

Målsman ansvarar för att barn/ungdom cyklar i lämplig miljö.

Cykel kan inte förskrivas säsongsvis.

Eget ansvar

Förvaring av cykel samt cykellås är eget ansvar.

12 18 21 Cykelanpassningar

Tilläggsutrustning eller modifieringar av cyklar för att underlätta användning av cykel.

Egenavgift

Ingen egenavgift.

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser tilläggsutrustning till cyklar för barn/ungdomar t.o.m. 17 år.

Arbetssterapeut och Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering

Kriterier för förskrivning

Tilläggsutrustning Stödhjul som inte finns att köpa i öppna handeln t.ex. ~~stödhjul, pedaler, sadlar~~ till patientens egen cykel kan förskrivas som hjälpmedel.

I den individuella behovsbedömningen ska anpassning av cykel övervägas som förstahandsalternativ innan förskrivning av cykel. Dubbelförskrivning kan inte ske.

Eget ansvar

Cykel och tilläggsutrustning som finns att köpa i öppna handeln är personens eget ansvar.

Motivering cyklar och cykelanpassningar:

Barn/ungdomar med funktionsnedsättning bör kunna få cykel förskriven som en hälso- och sjukvårdsåtgärd. Barn/ ungdom behöver låna cykel i olika storlek allteftersom de växer. De cyklar som förskrivs är medicintekniska produkter, d.v.s. avsedda för personer med funktionsnedsättning. Lagstiftningen kring medicintekniska produkter stärks ytterligare from maj 2021. Hjälpmedel lånas ut av vårdgivaren och ska uträngas när de inte

längre är funktionsdugliga. Därför bör de lånas ut och återlämnas, och inte överlåtas till privatpersoner. Återlämning av cykel bör regleras utifrån patientens behov av att cykla och utifrån om cykeln är funktionell.

Egenavgiften föreslås tas bort. Den är inte jämlik. Barn utvecklas olika och växer i olika takt. Egenavgiften försvårar återlämning.

12 31 18 Bärstolar, bärselar och bärkorgar

Hjälpmiddel som används för att förflytta en person från ett ställe till ett annat genom att en eller fler personer bär.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser lyftsele för manuellt lyft i sortiment.

Arbets terapeut eller Sjukgymnast/Fysioterapeut inom barnhabilitering

Kriterier för förskrivning

Kan förskrivas till patient med svår funktionsnedsättning* som är i behov av lyfthjälp i samband med resor eller tillfälliga besök utanför hemmet.

Produkten är utvecklad för att användas vid manuella lyft i sittande position.

Motivering: Behovet av överflyttning med personlyft alternativt manuellt lyft, i samband med resor eller tillfälliga behov kan för barn/ungdomar i särskilda situationer ersättas med denna enklare produkt.

18 03 06 Läsbord, pulpeter och talarstolar

Egenavgift

Ingen egenavgift.

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser läsbord.

Arbets terapeut, Synpedagog

Kriterier för förskrivning

Läsbord är avsett för d166 att läsa och d170 att skriva* för personer med svår funktionsnedsättning*.

~~Synpedagog kan förskriva läsbord till person med nedsatt b210 synfunktion* och/eller b1561 visuell perception* som behöver anpassat synavstånd.~~

Gränsdragning kommun- landsting avtal 2013: Hembesök rekommenderas

Eget ansvar

Läsbord avsett för att kunna sitta bättre när man läser eller för att användas som utställningsyta, t.ex. sängbord är eget ansvar.

Motivering: Ingen förändring. Läsbord förskrivas inte av synpedagog.

18 09 03 Stolar

Här ingår t.ex. stolar med eller utan en särskild mekanism för att hjälpa en person att resa sig upp ur stolen eller att sätta sig ner.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Arbetssterapeut, Sjukgymnast/Fysioterapeut

Vuxna personer: Förskrivningsrätten avser anpassad arbetsstol till personer med svår funktionsnedsättning*. Med anpassning avses t.ex. bålstöd eller elfunktion.

Barn/ungdomar: Förskrivningsrätten avser anpassad arbetsstol till personer med måttlig eller svår funktionsnedsättning*.

Kriterier för förskrivning

Vuxna

Ordinärt och särskilt boende: Anpassad arbetsstol kan endast förskrivas till personer med svår funktionsnedsättning*.

Anpassad arbetsstol kan förskrivas till patient med stora problem* gällande att sitta* och/eller bibehålla sittande ställning* oavsett aktivitet:

Alt. 1 för att d4153 att bibehålla sittande ställning* när rullstol inte är ett alternativ i aktuell aktivitet,

Alt. 2 som d465 förflyttar sig med hjälp av utrustning* såsom gånghjälpmedel eller rullstol men som inte klarar d4103 att sitta* d.v.s. sätta sig ner och resa sig upp från vanlig möbel, förhöjd möbel eller vanlig kontorsstol.

Om målet är att lättare kunna resa sig och sätta sig på en stol ska patienten kunna göra det självständigt med anpassad arbetsstol.

Daglig verksamhet: Arbetsstol kan förskrivas som hjälpmedel till person i daglig verksamhet som är i behov av en stol med fler inställningsmöjligheter än den grundutrustning som verksamheten har ansvar för att tillhandahålla.

Barn/ungdomar

Hemmet: Arbetsstol kan förskrivas när funktionsnedsättningen är måttlig eller svår* då stolar på den öppna marknaden och enklare anpassningar inte täcker behovet av sitthjälpmedel.

Arbetsstol kan förskrivas för att d 4153 bibehålla sittande ställning* och för att klara av aktiviteter som d550 att äta* och d155 att förvärva färdigheter* t.ex. skriva, leka vid bord. Arbetsstolen kan också förskrivas i syfte att öka

förutsättningarna för träning av motoriska funktioner som axel- och bålstabilitet samt huvudkontroll i samband med ovanstående aktiviteter.

Elektrisk höj- och sänkbar arbetsstol och/eller elreglerad broms kan förskrivas till barn/ungdomar som med denna funktion blir självständiga i förflyttning till och från stol samt i sittande. Arbetsstol med manuellt reglerad höjdinställning ska först ha uteslutits.

Skolan: Se Lokal överenskommelse Hjälpmedel i pedagogisk verksamhet

Gränsdragning kommun- landsting avtal 2013: Hembesök krävs

Eget ansvar

Enklare hjälpmedel t.ex. stol, pall eller kontorsstol/arbetsstol i standardutförande är eget ansvar.

Motivering: Förtydligande av kriterier. Ingen ändring.

22 06 06 Kroppsburna hörapparater

Hjälpmedel som fästs på en persons klädsel eller hängs runt nacken och förstärker ljud.

Egenavgift

Hörapparat är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2004. Ljudstimulerare (tinnitusmaskerare) är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2011. Barn och ungdomar under 20 år är befriade från egenavgift. Se Avgiftshandboken.

Förskrivningsrätt

Audionom

Kriterier för förskrivning

Hörapparat kan förskrivas när en patient är i behov av stöd för b230 hörselfunktioner*.

En (1) hörapparat per öra kan förskrivas.

Motivering: Förskrivs inte. Ingen ändring.

22 06 12 I-örat-hörapparater

Hjälpmedel som bärs i örat och förstärker ljud. Här ingår t.ex. kanalhörapparater.

Egenavgift

Hörapparat är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2004. Ljudstimulerare (tinnitusmaskerare) är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2011. Barn och ungdomar under 20 år är befriade från egenavgift. Se Avgiftshandboken.

Egenavgift tas ut vid:

- nyförskrivning och,
- vid byte av hörapparat

Förskrivningsrätt

Audionom

Kriterier för förskrivning

Hörapparat kan förskrivas till patient i behov av stöd för b230 hörsselfunktioner*.

En (1) hörapparat per öra kan förskrivas.

Ytterligare en hörapparat kan förskrivas till patient om särskilda behov föreligger.

I förskrivningen av hörapparat till barn/ungdom under 20 år ingår batterier.

Eget ansvar

För vuxna personer är batterier eget ansvar.

Applikationer till mobiltelefon och surfplatta är eget ansvar.

Motivering: se textruta under 22 06 21

22 06 15 Bakom-örat-hörapparater

Hjälpmedel som bärs bakom örat och förstärker ljud.

Egenavgift

Hörapparat är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2004. Ljudstimulerare (tinnitusmaskerare) är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2011. Barn och ungdomar under 20 år är befriade från egenavgift. Se Avgiftshandboken.

Egenavgift tas ut vid:

- nyförskrivning och,
- vid byte av hörapparat

Förskrivningsrätt

Audionom

Kriterier för förskrivning

Hörapparat kan förskrivas till patient i behov av stöd för b230 hörsselfunktioner*.

En (1) hörapparat per öra kan förskrivas.

Ytterligare en hörapparat kan förskrivas till patient om särskilda behov föreligger.

I förskrivningen av hörapparat till barn/ungdom under 20 år ingår batterier.

Eget ansvar

För vuxna personer är batterier eget ansvar.

Applikationer till mobiltelefon och surfplatta är eget ansvar.

Motivering: se textruta under 22 06 21

22 06 18 Taktila hörhjälpmedel

Hjälpmedel som tar emot, förstärker och omvandlar ljud till taktila signaler.

Egenavgift

Hörapparat är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2004. Ljudstimulerare (tinnitusmaskerare) är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2011. Barn och ungdomar under 20 år är befriade från egenavgift. Se Avgiftshandboken.

Förskrivningsrätt

Audionom

Hörselpedagog till patient med stor eller total nedsättning av b230 hörsselfunktioner*.

Kriterier för förskrivning

Taktilt hörhjälpmedel kan förskrivas till patient för att b2300 upptäcka ljud* och/eller för b2302 att lokalisera en ljudkälla*.

Motivering: Förskrivs inte. Ingen ändring.

22 06 21 Hörapparater som används tillsammans med implantat

Hjälpmedel som understödjer hörandet genom att stimulera implanterade mottagare placerade i t.ex. innerörat.

Egenavgift

Hörapparat är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2004. Ljudstimulerare (tinnitusmaskerare) är belagd med en egenavgift på 500 kr/st. från och med 1 januari 2011. Barn och ungdomar under 20 år är befriade från egenavgift. Se Avgiftshandboken.

Egenavgift tas ut vid:

- nyförskrivning och,
- vid byte av hörapparat

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser olika typer av benförankrade hörapparater och processorer till cochleaimplantat.

Audionom

Kriterier för förskrivning

Hörapparat kan förskrivas till patient i behov av stöd för b230 hörsselfunktioner*.

En (1) hörapparat per öra kan förskrivas.

I förskrivningen av hörapparat till barn/ungdom under 20 år ingår batterier.

Eget ansvar

För vuxna personer är batterier eget ansvar.

Motivering:

Ytterligare en hörapparat: Förtydligande. Ingen ändring.

Särskilda behov kan vara t.ex. att det är nödvändigt att förskriva ytterligare en apparat för att barn ska kunna leka och utvecklas. För vuxna personer innebär särskilda behov att det finns medicinska skäl som underlag för att förskriva ytterligare en hörapparat.

Processorer till cochleaimplantat: Förtydligande. Ingen förändring.

Fria batterier till barn/ungdom under 20 år - Flertalet regioner som Blekinge, Gotland, Halland, Jämtland/Härjedalen, Skåne, Sörmland, Västmanland och Örebro har redan beslutat att batterier ingår för barn som hörapparat användare i enighet med Barnkonventionen, FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Jämlik vård (SKL).

Alla barn skall ha likvärdiga villkor att kunna använda sina hjälpmedel och få maximal språkstimulans, kunna följa med i skolan, vara delaktig i sociala sammanhang. Det skall inte vara skillnad beroende på familjens ekonomiska förutsättningar eller andra förutsättningar som kan variera mellan olika familjer. Alla barn har rätt till samma villkor och samma förutsättningar att höra och vara delaktiga i samhället.

Kostnadsberäkning batterier till barn/ungdom under 20 år: Ca 65 000 kr/år.

Ca 300 barn/ungdomar i länet har hörapparat. Av dessa 300 barn/ungdomar har inte alla hörapparat på båda öronen. Kostnaden är beräknad på batteribyte en gång i veckan för 500 hörapparater med regionens inköpspris för hörapparatsbatterier.

22 18 03 Utrustning för att spela in och återge ljud

Egenavgift

Region Norrbotten: Daisy-spelare förskrivs som hjälpmedel med en egenavgift på 500 kr från och med 1 januari 2005. Daisy spelare som även kan användas som fickminne förskrivs med egenavgift. Barn och ungdomar under 20 år ska inte betala någon egenavgift.

Norrbottens kommuner: Se respektive kommuns regelverk för avgifter.

Särskild förskrivning

Ja, för Daisy-spelare med och utan fickminne

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser Daisy-spelare och fickminne.

Endast synpedagog för patienter med nedsatt b210 synfunktion* och nedsatt b1561 visuell perception*.

Arbets terapeut, Logoped för andra funktionsnedsättningar.

Kriterier för förskrivning

Daisyspelare:

Daisy-spelare kan endast förskrivas när alternativ lösning till Daisy-spelare inte kan användas.

Patienten ska kunna hantera hjälpmedlet självständigt.

Fickminne: Digitalt fickminne kan förskrivas för att självständigt kunna göra anteckningar och ta del av egna anteckningar då man inte kan använda svartskrift. Patientens ska självständigt kunna hantera fickminnet. För barn/ungdom upp till och med 17 år kan fickminne förskrivas i samband med orientering och förflyttningssträning samt för att skapa ljudalbum.

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand

Eget ansvar

~~CD/MP3/DVD-spelare och Daisy-programvara/Daisy-applikation eller motsvarande för användning i dator/surfplatta/telefon är eget ansvar.~~

Daisy-programvara/Daisy-applikation eller motsvarande för användning i dator/surfplatta/mobiltelefon är eget ansvar.

Motivering: Förtydligande av riktlinjerna. Ingen ändring.
--

22 18 24 Radiosändningssystem

System för att ta emot eller sända ljud via högfrekventa radiovågor. Här ingår t.ex. system, sändare och mottagare för lokal envägskommunikation.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Audionom, Hörselpedagog

För Hörselpedagog på Pedagogiska hörselvården avses förskrivning i skolmiljö.

Särskild förskrivning

Ja, för nyförskrivning och byte

Kriterier för förskrivning

Transmission via radio (~~FM-system~~) kan förskrivas till person med svår* nedsättning av b230 hörselfunktioner* inom följande kategorier:

- Nyupptäckt svår* nedsättning av b230 hörselfunktioner* hos små barn (0-2 år).
- Personer där Cochlea Implantat (CI) inte kan bli aktuellt. Utredning är gjord men personen kan inte bli opererad.
- Personer med ytterligare något svårt funktionshinder svår funktionsnedsättning* t ex blindhet.
- Person med ytterligare svår funktionsnedsättning* där det p.g.a omgivningsfaktorer inte fungerar med enklare lösning.

- Elever på högstadiet (grundskola) och i gymnasieskola.

Förskrivning kan ske när audionom gjort en optimal hörapparat Anpassning, men patienten ändå inte har en bra hörselsituation.

Motivering:

För t.ex. personer som inte kan överflytta till och från rullstol är inte stolsslinga möjlig eller när överhörning kan ske.

Förtydligande. Ingen ändring.

22 21 03 Bokstavs- och symbolsatser/tavlor

Hjälpmiddel för närkommunikation i de fall tal inte är möjligt eller svårt. Här ingår t.ex. bokstäver, bilder, symboler, ikonsatser och ikonbrädor.

Egenavgift

Ingen egenavgift.

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser symbolsatser/tavlor samt lexikon (tecken och symbollexikon), presentationsmaterial såsom kommunikations-tavlor, bildfack, pekböcker och scheman.

Arbetsterapeut, Logoped

Kriterier för förskrivning

Presentationsmaterial för kommunikation/kognition:

Presentationsmaterial förskrivs när patienten har behov av att komplettera, förtydliga eller ersätta förmågan d330 att tala* i

1. när- och fjärrkommunikation och/eller,
2. för struktur och planering för d 230 att genomföra daglig rutin, för d210 att företa enstaka uppgift, och/eller för d 220 att företa mångfaldiga uppgifter*.

Bokstavs- och symbolsatser/tavlor:

Förskrivning kan ske för närkommunikation (när personen inte kan utveckla ett komplett språk) och/eller som kognitivt stöd när behovet är frekvent och enstaka bilder inte är tillräckligt.

Förskrivning kan inte ske om behovet kan tillgodoses med enstaka bilder från verksamheten och/eller gratisprogram via Internet.

Innan förskrivning av programvara ska patienten ha använt bilderna i de aktiviteter och i den miljö där de skall tillämpas. Efter uppföljning kan symbolsatsen/lexikonet förskrivas till patientens privata dator. Vid förskrivning förväntas personens nätverk skriva ut och laminera in bilder på egen hand.

Utgångspunkten är att en bildbank ska täcka behovet. Vid behov av andra bilder ska i första hand komplettering med enstaka bilder ske.

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand

Eget ansvar

Personen ansvarar själv för dator, skrivare, och-färgpatroner och lamineringsmaskin.

Motivering: Förtydligande av riktlinjerna. Ingen ändring.

22 21 06 Kommunikationsförstärkare

Hjälpmedel för att förstärka röstvolymen från en eller flera personer.

Egenavgift

Kommunikationsförstärkare är belagd med en egenavgift på 500 kr/st från och med 1 januari 2011. Barn och ungdomar under 20 år är befriade från egenavgift. Se Avgiftshandboken

Egenavgift tas ut vid:

- nyföreskrivning och,
- byte av hjälpmedel

Föreskrivningsrätt

Audionom, Hörselpedagog

Kriterier för föreskrivning

Kommunikationsförstärkare kan föreskrivas till patient med nedsatt b230 hörselfunktion* som har problem med att använda vanlig hörapparat.

Motivering:

Även hörselpedagog arbetar med patientgruppen.

22 24 03 Telefoner för fasta nät

Egenavgift

Ingen egenavgift

Föreskrivningsrätt

Föreskrivningsrätten avser bildtelefon, ~~telefax~~ och IR-styrd telefon.

Arbets terapeut för patient med funktionsnedsättning av neuromuskuloskeletal och rörelserelaterade funktioner*

~~Hörselpedagog vid Pedagogiska hörselvården för döva, gravt hörselskadade och dövblinda~~

Logoped för patient med funktionsnedsättning av röst- och talfunktioner*

Kriterier för föreskrivning

Som komplement till omgivningskontroll kan IR-styrd telefon föreskrivas om personen inte kan telefonera med telefoner från öppna handeln.

Statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation lämnas till ~~landsting~~ region enligt SFS 2014:298 3§.

Bidrag lämnas för kostnaden för

- ~~1. utrustning som möjliggör en dialog i realtid via ett kommunikationsnät och som skall användas av döva eller gravt hörselskadade personer och personer med dövblindhet, talskada eller språkstörning som inte kan, och inte, eller endast med betydande svårighet kan, kommunicera utan sådan utrustning,~~
- ~~2. utrustning enligt första punkten om den ska användas av närstående till personer som avses där,~~

- ~~3.—anpassning och iordningställande av utrustning samt utbildning för den som har fått utrustning enligt första eller andra punkten, och~~
- ~~4.—stöd och utbildning till den som själv har införskaffat sådan utrustning som avses i första punkten och hör till den krets av personer som enligt första och andra punkten avses använda utrustningen~~

Bidrag enligt första stycket 1 lämnas även för utrustning som möjliggör en dialog som inte är i realtid om sådan utrustning på ett mer ändamålsenligt sätt tillgodoser individens behov av att fjärkkommunicera med andra personer.

Med utrustning avses även mjukvara eller en kombination av hårdvara och mjukvara, som produkt eller tjänst.

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand

Eget ansvar

Telefoner och tillbehör som finns att köpa i öppna handeln är eget ansvar.

Motivering: Hörselpedagog inte aktuell som förskrivare. Förenkling av text. Ingen ändring.

22 24 09 Enheter och programvara för textkommunikation i realtid

Här ingår t.ex. mobila texttelefoner, enheter och programvara för textomvandling i realtid och punktskriftstelefoner.

Egenavgift

Ingen egenavgift.

Förskrivningsrätt

Hörselpedagog vid Pedagogiska hörselvården för döva, gravt hörselskadade och dövblinda

Logoped för patient med funktionsnedsättning av röst och talfunktioner*

Kriterier för förskrivning

Texttelefon kan förskrivas till personer som är döva, gravt hörselskadade, dövblinda och/eller talskadade som inte, eller endast med stor svårighet kan kommunicera med vanlig telefon. Om det bedöms att personen inte kan hantera en texttelefon kan telefax förskrivas. Till personer som har egen dator kan istället modem och texttelefonprogram förskrivas. Alternativt kan dator med modem och texttelefonprogram förskrivas om kostnaderna inte överskrider normal kostnad för texttelefon.

Statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation lämnas till landsting region enligt SFS 2014:298 3§. Bidrag lämnas för kostnaden för

- ~~1.—utrustning som möjliggör en dialog i realtid via ett kommunikationsnät och som skall användas av döva eller gravt hörselskadade personer och personer med dövblindhet, talskada eller språkstörning som inte kan, och inte, eller endast med betydande svårighet, kan kommunicera utan sådan utrustning,~~
- ~~2.—utrustning enligt första punkten om den ska användas av närstående till personer som avses där,~~

3. ~~anpassning och iordningställande av utrustning samt utbildning för den som har utrustning enligt första eller andra punkten, och~~
4. ~~stöd och utbildning till den som själv har införskaffat sådan utrustning som avses i första punkten och hör till den krets av personer som enligt första och andra punkten avses använda utrustningen~~

~~Bidrag enligt första stycket 1 lämnas även för utrustning som möjliggör en dialog som inte är i realtid om sådan utrustning på ett mer ändamålsenligt sätt tillgodoser individens behov av att fjärkkommunicera med andra personer.~~

~~Med utrustning avses även mjukvara eller en kombination av hårdvara och mjukvara, som produkt eller tjänst.~~

Motivering: Logoped inte aktuell som förskrivare. Förenkling av text. Ingen ändring.

22 24 24 Programvara för telekommunikation och telematik

Programvara för verbal och visuell kommunikation mellan datorer via datornätverk. Här ingår t.ex. IP-programvara (Internet Protocol), VoIP-programvara (Voice over Internet Protocol), programvara för telefonkonferenser, internetbaserade system för videokommunikation och appar för att underlätta användning av smarta telefoner och surfplattor.

Programvara för närkommunikation, se 22 21 12.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

~~Logoped: För personer med nedsatt röst och talfunktion*.~~

Hörselpedagog: För personer som är döva, gravt hörselskadade eller dövblinda.

Kriterier för förskrivning

~~Programvara kan förskrivas till personer som är döva, gravt hörselskadade, dövblinda eller talskadade som inte, eller endast med stor svårighet kan kommunicera med vanlig telefon. Om det bedöms att personen inte kan hantera bildtelefon kan telefax förskrivas. Till personer som har egen dator kan istället programvara med modem förskrivas.~~

Statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation lämnas till landstinget region enligt SFS 2014:298 3§.

Bidrag lämnas för kostnaden för

1. ~~utrustning som möjliggör en dialog i realtid via ett kommunikationsnät och som skall användas av döva eller gravt hörselskadade personer och personer med dövblindhet, dövblinda, talskada eller språkstörning som inte kan, och inte, eller endast med betydande svårighet, kan kommunicera utan sådan utrustning,~~
2. ~~utrustning enligt första punkten om den ska användas av närstående till personer som avses där,~~
3. ~~anpassning och iordningställande av utrustning samt utbildning för den som har utrustning enligt första eller andra punkten, och~~

4. stöd och utbildning till den som själv har införskaffat sådan utrustning som avses i första punkten och hör till den krets av personer som enligt första och andra punkten avses använda utrustningen

Bidrag enligt första stycket 1 lämnas även för utrustning som möjliggör en dialog som inte är i realtid om sådan utrustning på ett mer ändamålsenligt sätt tillgodoser individens behov av att fjärkommunicera med andra personer.

Med utrustning avses även mjukvara eller en kombination av hårdvara och mjukvara, som produkt eller tjänst.

Motivering: Logoped är inte aktuell som förskrivare. Förenkling av text. Ingen ändring.

22 24 30 Porttelefoner

Egenavgift

Ingen egenavgift

Särskild förskrivning

Ordinärt boende: Ja, för fjärrmanövrerad upplåsningsfunktion

Förskrivningsrätt

Arbetsterapeut för patient med funktionsnedsättning av neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner*

~~Audionom, Hörselpedagog för patient med nedsättning av b230 hörsel~~
hörsel~~funktioner~~*
funktio

Synpedagog för patient med nedsättning av b210 synfunktioner* och b1561 visuell perception*.

Kriterier för förskrivning

Porttelefoner kan förskrivas till patient med rörelsehinder och uttalad svårighet att förflytta sig till ytterdörren i bostaden och som vistas ensam stor del av dygnet. Porttelefon kan inte förskrivas till entrédörr i flerfamiljshus. Fjärrmanövrerad upplåsningsfunktion kan förskrivas när patienten inte är i behov av automatisk dörröppnare.

~~För audionom och hörselpedagog avser förskrivningsrätten endast porttelefon som kan förskrivas till person med nedsatt b230 hörsel~~
funktio
som är i behov av ljussignal eller taktila signaler.

För synpedagog avser förskrivningsrätten porttelefon till person med synnedsättning. Porttelefon kan förskrivas för ökad trygghet för person som vistas ensam stor del av dagen.

När porttelefon behöver kompletteras med automatisk dörröppnare ansöks dörrautomatik genom bostadsanpassningsbidrag.

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hembesök krävs.

Motivering: Audionom, Hörselpedagog inte aktuell som förskrivare. Ingen ändring.

22 27 04 Signalenheter

Enheter som omvandlar en signal, t.ex. från en telefon, en dörrklocka eller en babyvakt, till en visuell, akustisk eller mekanisk signal.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Audionom, Hörselpedagog: Förskrivningsrätten avser sändare och mottagare för indikering av dörrsignal, taktill mottagare för dörrsignal, telefonsignal, väckningsanordning, brandvarnare och elektronisk barnvakt.

Synpedagog: Förskrivningsrätten avser talande färg och/eller ljusindikator.

Kriterier för förskrivning

Kan förskrivas till patient med svår eller total nedsättning av b230 hörselfunktioner* respektive svår nedsättning av b210 synfunktioner * och b1561 visuell perception*.

Eget ansvar

~~Brandvarnare är eget ansvar.~~

Motivering:

Förskrivning av komplett utrustning av omvandlad signal, till personer med svår eller total nedsättning dvs. mer än 50 % nedsättning.

22 27 16 Hjälpmedel för minnesstöd

Hjälpmedel för att meddela eller påminna en person om människor, viktiga aktiviteter eller händelser i det dagliga livet. Här ingår t.ex. medicinpåminnare, bärbara anteckningsböcker, anteckningsböcker för minnesstöd, talande bildsystem och system för tidsinställda påminnelser.

Bokstavs- och symbolsatser/tavlor se 22 21 03,

Kalendrar och tidtabeller se 22 27 15

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

~~Arbets terapeut~~

Patientansvarig Sjuksköterska för medicinpåminnare

Kriterier för förskrivning

~~Kognitivt bildstöd~~ och Medicinpåminnare kan förskrivas till patient som har nedsättning av specifika psykiska funktioner (b140-b189) *och som blir mer självständig i dagliga aktiviteter.

Medicinpåminnare kan förskrivas till patient, i eget boende, med kognitiv funktionsnedsättning som medför svårighet eller avsaknad av förmåga att sköta sin medicinering på ett säkert sätt alternativt ordinerad dos på föreskriven tid. Kan förskrivas när tidspåminnare i kombination med dosett inte fungerar.

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand.

Eget ansvar

Dosett i kombination med tidspåminnelse är eget ansvar.

Motivering: Det har saknats denna nivå av hjälpmedel d.v.s. nästa steg efter det egna ansvaret. Mer avancerade medicinpåminnare kräver motpart, och räknas inte in i området hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning.

22 27 18 Personliga nödlarmsystem

Hjälpmedel som antingen sätts igång av användaren själv eller aktiveras automatiskt i händelse av en personlig nödsituation.

Egenavgift

Ingen egenavgift

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser larm för patient med epilepsi

Läkare i barnmedicin, invärtesmedicin eller neurologi

Patientansvarig läkare för medicinering av epilepsi

Kriterier för förskrivning

Larm kan förskrivas när det av medicinska skäl finns behov av att påkalla uppmärksamhet från närstående/personal i bostaden.

Övrigt

Larm kopplat till kommunal larmfunktion hanteras inte av hjälpmedelsverksamheten. Vid behov av trygghetslarm, kontakta kommunens Socialtjänst.

Motivering: Förtydligande. Ingen ändring.

22 36 18 Programvara för inmatning

Egenavgift

Ingen egenavgift.

Särskild förskrivning

För ordprediktionsprogram, talande tangentbord och alfabetiskt tangentbord

Se 22 36 Inmatningsenheter till datorer

Förskrivningsrätt

Förskrivningsrätten avser skärmläsningssystem, ordprediktionsprogram, talande tangentbord och alfabetiskt tangentbord.

Arbetsterapeut, Logoped

För ordprediktionsprogram:

Enbart logoped för patienter med dyslexi och utvecklingsrelaterade språkliga svårigheter

Arbetsterapeut bör inhämta logopedbedömning inför förskrivning.

Synpedagog: OCR-program (textigenkänningsprogram)

Kriterier för förskrivning

Se 22 36 Inmatningsenheter till datorer

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand.

Motivering: Förtydligande. Ingen ändring.

22 39 12 Särskilda programvaror för presentation

Här ingår t.ex. programvara som förstorar texten och grafiken som visas på en bildskärm, programvara som läser av bildskärmen och omvandlar den till tal (skärmläsare).

Egenavgift

Ingen egenavgift.

Särskild förskrivning

Ja, förutom förskrivning till patient med synnedsättning

Förskrivningsrätt

Arbetsterapeut, Logoped

(För talsyntes:)

Enbart logoped för patienter med dyslexi och utvecklingsrelaterade språkliga svårigheter

Arbetsterapeut bör inhämta logopedbedömning inför förskrivning.

Synpedagog för patient med nedsättning av b210 synfunktioner*och/eller nedsatt b1561 visuell perception*.

Kriterier för förskrivning

Talsyntes till dator kan förskrivas för att kompensera stor funktionsnedsättning* av talet, språklig förmåga och/eller synen.

Programvara till dator för presentation av text, grafik eller för att läsa av information i bildskärm som sedan omvandlas till tal eller punktskrift (skärmläsare) kan förskrivas för att kompensera nedsatt b210 synfunktion* och/eller nedsatt b1561 visuell perception*.

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hälsocentral i första hand.

Motivering: Förtydligande. Ingen ändring.